

સામાજિક અને શૈક્ષણિક રીતે પછાતવગર્ણિંદું
ઉત્કૃષ્ટ માટેની ખાસ યોજના.

ગુજરાત સરકાર

સમાજ કલ્યાણ વિભાગ,

ડરાવ. ન. સંસ્કૃત/૧૪૮૮/૧૧૭૩, બી.

સચિવાલય, ગુજરાત, ભારત.

તા. રક નંબર ૧૬૮૮

કુદાનાવના :-

ગુજરાતમાં વસતા સામાજિક અને શૈક્ષણિક રીતે પછાતવગર્ણિંદું ઉત્કૃષ્ટ
માટેની યોજનાઓ એપ્રિલ-૧૯૭૮ થી અમલમાં હો. ગુજરાતના એ વિસ્તારેમાં
અનુ. જનજીવના લોકોની વધુ વસતિ હો નેવો। વિસ્તારના અનુ. જનજીવના
લોકોના ઉત્કૃષ્ટ માટે "આદિવાસી વિસ્તાર પેટો યોજના અમલમાં
હો. અનુ. જાતિના લોકોના ઉત્કૃષ્ટ માટે "આસ અગભુત પ્રાયોજના" અમલમાં
હો. નેવો રીતે સામાજિક અને શૈક્ષણિક રીતે પછાતવગર્ણિંદું લોકોના ઉત્કૃષ્ટ
માટે "આસ કાર્યક્રમ" અમલમાં મુકવાનો રાજ્ય સરકારે નિર્ણય કર્યો હો.
વિકસની જાતિની વસતિ રાજ્યના એ ગ્રામ્ય વિસ્તારનો સાનુકાઓમાં
વિરોધ નોંધપાત્ર હો, નેવો ગ્રામ્ય વિસ્તારના ઊર અને ડફ નાલુકાઓની યૂદ્ધો
આ સાથેના પત્રક - આ અને પત્રક - બ મુજબ હો. આ ગ્રામ્ય વિસ્તારના
નાલુકાઓમાં વસતા સામાજિક અને શૈક્ષણિક રીતે પછાતવગર્ણિંદું ઉત્કૃષ્ટ
માટેના "આસ કાર્યક્રમ" નો અમલ શરૂ કરાવાનો રાજ્ય સરકારે નિર્ણય
કર્યો હો.

ડરાવના :-

1. સામાજિક અને શૈક્ષણિક રીતે પછાતવગર્ણિંદું જાતિનો એટલે કે નિયન્ત્રણ જાતિના
(બદ્ધપ્રયની જાતિનો) ના સંવાધી વિકાસ માટે આઠમી પચવાટીથી
યોજનામાં આસ કાર્યક્રમ અમલમાં મુકવાના નિર્ણયને અનુલક્ષણે વિકસની
જાતિનોના વિકાસ માટે વિસ્તારલક્ષ્ય યોજના નેમજ વ્યક્તિનાલક્ષ્ય
યોજના અને પ્રાયોગિક સુવિધાઓના કાંઈ અમલમાં મુકવા માટે એક અલાયદી
"આસ યોજના" ચાલુ નાશકીય વર્ષ એટલે કે ૧૯૮૮-૮૯ ના વર્ષથી
પ્રાયોગિક ધોરણે અમલમાં મુકવાનો રાજ્ય સરકારે નિર્ણય કર્યો હો. રાજ્યમાં
વિકસની જાતિનોની ધારનાં અનોંધપાત્ર વસતિ ધરાવતા પત્રક - આ અને
પત્રક - બ માં દરાવિલું ગ્રામ્ય વિસ્તારના નાલુકાઓમાં આ યોજનાનો
અમલ કરવાની આવશ્યકીય આ "આસ યોજના" ના અમલ માટે ચાલુ
વર્ષ વધારાના રૂ. ૧૫.૦૦ કરોડ (રૂપિયા પદર કરોડ મુરા) મંજુર

મહત્વમાં અવા ધર્મિઠ વસતિ હોય તેવા ગાન્ધીમાં અગ્રતાના ધોરણે પ્રાથમિક શાખા, રસ્તા, દીવાના પાલી, આરોગ્ય પેટા કેન્દ્ર ઉત્ત્રાલય, અભ્યર્પણાના વગેરે સુગંડ અપાવામાં આવશે. ઈ નાલુકાઓ માટે ગ્રાટ ફાળવવામાં આવે તેનાણનો છે તે કેન્દ્રમાં પણતપણ અને પણતપરાના પોંચેટ હોય તે પોઢેટા ઉપયોગ કરન્નાનું સંબંધીન કલેકટરશી નક્કી કરી શકશે. તુદા તુદા નાલુકાઓ વચ્ચે અને નાલુકાઓનો અદર તુદા ત્રેણ વિસ્તારો વચ્ચે વિકાસનું છે અરામાજન્તાપણું હોય તે દૂર કરવા પદ્ધતિસરના નાણનો ઉપયોગ કરવાનો રહેશે.

(૨) માનવાકીય સમગ્રી અંગે કુા. ૧૦.૦૦ લાખની દરેક નાલુકાને સહાય આપવાનું છે ધોરણ ઠરાવેલ છે. તે ધોરણમાં કુા. ૧૦.૦૦ લાખની સહાયનો યોગ છે તે નાલુકામાં છે તે કોર્ટમાં અને છે તે વિસ્તારમાં પણતપણ હોય તે તુ અને વિસ્તારમાં પણતપણ માટે જ કરવાનો રહેશે. એ છે નાલુકાઓમાં, એ કોર્ટમાં માનવાકીય સવલનોનો વિકાસ થયો હોય તે કોર્ટમાં સરકારી લાની સહાય વાપરી શકાશે નહિં. તદૃષ્પરાત્ર છે વિસ્તારમાં વિકસનિ તિથોની વસતિનું કેન્દ્રીકરણ થયું હોય તે વિસ્તારમાં જ સરકારી સહાયનો યોગ કરવો.

(૩) માનવાકીય સવલનો ઉભી કરવા અગેની યોજના શીલાઅધ્યોજન ઝસ્તક રહેશે અને શીલાઅધ્યોજન મંડળ સભાધિન વિભાગ મારફત તથા શીલા/નાલુકા પચાયનો મારફત એ રીતે વિકેન્દ્રીત આધ્યોજનના કાર્યોધ્યાય તે રીતે બાધ ધરવાના રહેશે. આ અંગે જુરૂર જીણાયે વધુ વિસ્તૃત સુધ્યનાઓ પ્રમાણ્ય વહીવટ વિભાગ દવારા પણ જરૂર પાડવામાં આવશે.

(૪) વ્યક્તિનિક વિભાગીય યોજનાઓ :-

આ ખાસ યોજના હેઠળ બદ્લી જાતિના લોકો માટે વ્યક્તિનિક વિભાગીય અને લાભાધીનિક વિભાગીય યોજનાઓનો અમલ ગ્રામીણ વિસ્તારમાં પસંદ કરાયેલ પત્રક -એ પ્રમાણેના નાલુકાઓમાં નીચેની ત્રણ એજન્સીઓ મારફત ધરે.

- (૧) શીલા ગ્રામ વિકાસ એજન્સી.
- (૨) ગુજરાત પણતપણ વિકાસ નિગમ.
- (૩) ગુજરાત મહિલા આર્થિક વિકાસ નિગમ..

(૧) શીલા ગ્રામ વિકાસ એજન્સી :-

બદ્લી જાતિના લોકો માટે પત્રક -એ પ્રમાણેના નાલુકાઓમાં શીલા ગ્રામ વિકાસ એજન્સી દવારા વ્યક્તિનિક વિભાગીય યોજનાઓ માટે તેમના સહાયના છે ધોરણો, નિયમો અને સિદ્ધધત્તો અપનાવાયા હોય.

...૪...

તે જી ધોરણો, નિયમો અને સિદ્ધપત્રો આ આંશ યોજના માટે લાગુ પડશે. આ ખેડૂર જ્ઞાયે વધુ વિસ્તૃત સુયાનાઓ કૃષિ અને ગ્રામ વિકાસ વિભાગ દ્વારા પણ બંધાર પાડવામાં આવશે.

(૨) ગુજરાત પછીતવર્ગ વિકાસ નિયમ :-

બદ્ધ જીતિના લોકો માટે પ્રભુક - 'આ' પ્રમાણેના તાલુકાઓમાં ગુજરાત પછીતવર્ગ વિકાસ નિયમ દ્વારા વિકિતલક્ષ્ય લાભાધીલક્ષ્ય ની યોજના અતિગત તેની સબસીડીની યોજના તેના પ્રવર્ત્તિનાન નિયમો અનુસાર અમલમાં પૂર્કરો.

(૩) ગુજરાત પહીલા આર્થિક વિકાસ નિયમ :-

બદ્ધ જીતિના લોકો માટે પ્રભુક - 'આ' પ્રમાણેના તાલુકાઓમાં ગુજરાત દ્વારા પહીલા આર્થિક વિકાસ નિયમ દ્વારા વિકિતલક્ષ્ય લાભાધીલક્ષ્ય ની યોજના અતિગત તેની સબસીડીની યોજના તેના પ્રવર્ત્તિનાન નિયમો અનુસાર અમલમાં પૂર્કરો.

૫. ન્યુકલીઅસ ફડ :-

બદ્ધ પચની પછીન જીતિથો માટે વિવિધ યોજનાઓ ક્રેમાં વિકિતલક્ષ્ય ની લાભાધીલક્ષ્ય ની યોજનાઓ તથા માનવાદીય સવલતો માટેની યોજનાઓમાં સમાવેશ નૂં ધરી શકતો હોય તેવી વિરોધ લાભ કરતી યોજનાઓ તથા રામુલક્ષ્ય ની માટે સમાજ કલ્યાણ ખાતા હસ્તકરાયવામાં આવેલ । ન્યુકલીઅસ ફડ ॥ નું ઉપયોગ કરવાનું રહેશે. કુટુંબલક્ષ્ય ની રામુલક્ષ્ય ની અને લાભાધીલક્ષ્ય ની યોજનાઓમાં કેટલીક યોજનાઓ એવી હોય કે ક્રેમાં મૂડી રોકાણ પણ થાનું હોય, દા.ન.કાર્પેટ, વીવીંગ સેન્ટર આ ઉપરાન અન્ય રામુલક્ષ્ય ની યોજનાઓ એવો કે,

(૧) બદ્ધ જીતિના લોકોનાં શીક શિક્ષણ ઉત્પાદન માટે જોડિંગ ની નાલીમ યોજના,

(૨) મહદભરે બદ્ધ પચના વધુ સર્વો ધરાવતી સ્વરોજગારી માટે માન ઉત્પાદન કરતી સહકારી મંડળીઓને સહાય.

(૩) બદ્ધ પચના પુરુષો અને સ્ત્રીઓની સહકારી મંડળીને હોરાઉયોગ માટે સહાય.

(૪) બદ્ધ પચના જીતિથો માટે નવા નાલીમ રોક ઉત્પાદન કેન્દ્ર પાત્રવાન નથી.

ચાલુ કેન્દ્ર મેરા સેન્ટરન સામગ્રી ખરીદવી વગેરે. તથા અધ્યુત્પાદનની આવી યોજનાઓ માટે ખાસ સહાય રાજ્યકષામે સમાજ કલ્યાણ ખાતા પાસેથી

(૫) ન્યુકલીયસ ફડમાંથી ૨૪૫ મજુર કરવાનું વિચારી શકાશે. આ ન્યુકલીયસ ફડની રાજ્યકષામાંથી, સમાજ કલ્યાણ હસ્તકરાય રહેશે. કે તે તાલુકાઓમાં

વિકાસ પ્રક્રિયા અન્વયે છે તે યોજનાઓ અને કાર્યક્રમો ઉપરાત અમલમાં ન હોય તેણે કોઈ વધારાની વિશીષટ લાભ કર્યા યોજના જૈયાર કરી અમલમાં મુકવા માટે તે વિભાગભાતા વિચારે ત્યારે તે માટેની જુરી દરખાસ્તને આતા દવારા સબદિત વહીવટી વિભાગ મારફત સમાજ કલ્યાણ વિભાગને મંજુરી અર્થે રણુ કરવાની રહેશે. આવી દરખાસ્તનો સમાજ કલ્યાણ વિભાગ મંજુરી આપી ન્યુક્લીયસ બઝેટ, હેઠળની ગ્રાન્ટાથી ઇડ મંજુર કરે ત્યારે નિયામકશી, સમાજ કલ્યાણ નેમના હસ્તકના ન્યુક્લીયસ ઇડમાથી રકમ સબદિત ખાતામાં હવાલે મુકવાની રહેશે.

૬. આ નાલુકાખોમા આયોજન હેઠળ વિકાસ પ્રક્રિયા અન્વયે છે તે યોજનાઓ અને કાર્યક્રમો નિયત થયેલ હોય અને છે તે યોજનાઓ માટે નાણનો પવાહ નિયત થયેલ હોય ને અન્ય નાલુકાખોમા ફેરવી શકાશે નહિ. ફક્ર૨૧-૧ ના ટેલલપા દર્શાવ્યા મુજબની નાણકીય જોગવાઈ છે તે વિસ્તારના બક્ટીપયના લોકો માટે નિયત થબેલ માળખાકીય સવલતને અને બંધકિનલક્ષી/લાભાધીલક્ષી યોજનાઓ માટે, એ ઉપયોગ કરવાની જવાબદારી છે તે સબદીત અધિકારીઓની રહેશે. એ યોજનાઓ અસામાન્ય સજોગોમાં અધ્યુરી રહે તે નાણની જોગવાઈ બીજા વર્ષના અદાજપત્રમાં સમાવેશ કરી અગ્રિપતા આપવાની રહેશે.

૭. વિકસતી જાતિની આ "ખાસ યોજના" ના સમગ્ર માળખા ઉપર નિયામકશી, સમાજ કલ્યાણ ખાતુ, ગુજરાત રાજ્ય, ગાંધીનગર નિયત્રણ અને દેખરેખ અધિકારી તરીકે રહેશે. નિયામકશી, સમાજ કલ્યાણ ફળવેલ ગ્રાન્ટનો સુયોગ ઉપયોગ/ખર્ચની વિગતો/ હિસાબ રાખવાની વગેરે વ્યવસ્થા ગોઠવશે.

૮. યોજના ઉપર દેખરેખ અને નિરીક્ષણ :-

ખાસ અગભુત યોજના માટે છે રીતે દેખરેખ અને નિરીક્ષણની વ્યવસ્થા જીલ્લા અને રાજ્ય કક્ષાએ કરવામાં આવેલ છે. તેજ રીતે વિકસતી જાતિ (બક્ટીપયની) આ ખાસ યોજના માટે પણ દેખરેખ અને નિરીક્ષણની વ્યવસ્થા કરવામાં આવશે. આ એ જુરી આદેશો અલગ રીતે બહાર પાડવામાં આવશે.

૯. વિકસતી જાતિ માટેની "ખાસ યોજના" અત્યર્થ યાદુ વાર્ષિક કાર્યક્રમ નિયમાધી નાણના વિભાગના નીચે દશાવિલ પત્રકના કોલમ નં. ૩૫ દશાવિલ મેમોરેન્ડમથી મંજુર, કરેલ કુ.૮.૬૫ કરોડ (રૂપિયા) આઠ કરોડ પસિઠ લાખની રકમ કોલમ નં. ૫ માં દશાવિલ વિભાગભાતાના હવોલે મુકવામાં આવે છે.

અ.ન.	યોજનાની વિગત અને અમલ	નાણાં ૨૫માર્ચ ૧૯૮૫ વિભાગ ફાળવણી. આવનાર વિભાગ નૂરેમેરો (કુ. ૩૪૫ રૂ.૪૫ નંબરાને ૧૨૦૫૫) તૃઠીએ.	૨૫માર્ચ ૧૯૮૫ ફાળવવામાં આવનાર વિભાગ ખાતાનું નામ. તૃઠીએ.
૧.	શ્રીલા આયોજન મહાંડિવિભાગાંકીય સાધારણ માટે દાદ નાનુકાઓમાં રૂ.૧૦ લાખ રૂપી.	સીઐનાનેફ/૧૯૮૬/ ૯.૬૦ ૨/૨૦/૪. ૧૭-૧૦-૮૬	સચિવશ્રી (આયોજન સામાન્ય વહીવટ વિભાગ,
૨.	જિલ્લા ગ્રામ વિકાસ એજન્સી મારફત વિકિનલક્ષી/લાભાધીલક્ષી યોજના.	સીઐનાનેફ/૧૯૮૬/ ૦.૫૦ ૨/૨૧/૪. ૧૭-૧૦-૮૬	સચિવશ્રી (ગ્રામ વિકાસ) કૃષી અને ગ્રામ વિકાસ વિભાગ.
૩.	ગુજરાત મહિલા આર્થિક વિકાસ નિગમ દવારા વિકિનલક્ષી/લાભાધીલક્ષી યોજના માટે.	સીઐનાનેફ/૧૯૮૬/ ૦.૨૫ ૨/૨૨/૪. ૧૭-૧૦-૮૬	નિયામકશ્રી. સમાજ સુરક્ષા/ખાતુ, ગુજરાત રાજ્ય, અમદાવાદ
૪.	ગુજરાત પાત્રાની વિકાસ નિગમ દવારા વિકિનલક્ષી/લાભાધીલક્ષી યોજના.	સીઐનાનેફ/૧૯૮૬/ ૦.૫૦ ૨/૧૮/૪. ૧૭-૧૦-૮૬	નિયામકશ્રી, સમાજ કલ્યાણ ખાતુ, ગુજરાત રાજ્ય, ગાંધીનગર
૫.	ન્યુક્લીઅર્સ ફડ	સીઐનાનેફ/૧૯૮૬/ ૦.૫૦ ૨/૧૮/૪. ૧૭-૧૦-૮૬	નિયામકશ્રી, સમાજ કલ્યાણ ખાતુ, ગુજરાત રાજ્ય, ગાંધીનગર

૧૦. 'આ અગેન્ટો ખર્ચ બજેટના નીચે પુછાના સદરે યાદુ નાણાંકીય વડ
દરખાન કરવામાં આવેલ વધારાની જોગવાઈ હેઠળ ઉધારવો અને તે હેઠળની
ગ્રાનટેમાંથી મેળવવાનો.

- (૧) શ્રીલા આયોજન મંડળ તથા જિલ્લા ગ્રામ વિકાસ એજન્સી મારફત
અમલમાં મુક્તાનાર માળખાકીય સવલતો, કુટૂંબલક્ષી અને લાભાધીલક્ષી
યોજનાઓ માટેનું બજેટ સદર : -
માળખાકીય નં. ૮૮
૨૨૨૫-અનુસૂચિન જાતિઓ, અનુસૂચિન જામાતિઓ અને અન્ય પણ જાતવગાન્નું
કલ્યાણ.
- ૦૩- અન્ય પણ જાતવગાન્નું કલ્યાણ.

૩૮૦૦- અન્ય ખર્ચ
જિલ્લા આયોજન મંડળ, જિલ્લા ગ્રામ વિકાસ એજન્સી, ને
સહાયક ચનુદાન (નવું ખોલવાનું) ... ૭ ...

(૨) ગુજરાત પણાતવગી વિકાસ નિગમ માટે બજેટ સદર : -

માર્ગાણી નં. -૮૮, ૨૨૨૫-અનુસૂચિત જાતિઓ, અનુસૂચિત આદિજાતિઓ
અને અન્ય પણાતવગીનું કલ્યાશ.

૦૩-અન્ય પણાતવગીનું કલ્યાશ.

૧૬૦-જાહેર કોર્પ્રને નાશકીય સહાય.

બીસી કે-૩૮, આર્થિક વિકાસ નિગમ અને બોર્ડ

(સા.રી.પ.વ)

(૩). ગુજરાત મહિલા આર્થિક વિકાસ નિગમ માટે બજેટ સદર : -

માર્ગાણી નં.-૮૮, ૨૨૩૫-સમાજોક સુરક્ષા અને કલ્યાશ.

૦૨૮ સમાજ કલ્યાશ.

૧૦૩-સ્ત્રીઓનું કલ્યાશ.

અસસી ડબલ્યુ-૧૨, મહિલા વિકાસ તત્ત્વ નિગમની સ્થાપના

(૪) સમાજ કલ્યાશ જ્ઞાતકના ન્યુક્લોઅસ ફડ માટે બજેટ સદર : -

માર્ગાણી નં.-૮૮, ૨૨૨૫-અનુ.જાતિઓ, અનુ.આદિજાતિઓ અને અન્ય
પણાતવગીનું કલ્યાશ.

૦૩-પણાતવગીનું કલ્યાશ.

૦૦૧-નિર્દેશ અને વહીવટ.

બીસી કે-૬૬-બોર્ડુપ અદાજીપત્ર.

૧૧. આ હુકમો આ વિભાગની ફાઇલ નં. સશપ/૧૪૮૮/૧૧૭૩/અ પર
સમાન્ય વહીવટ વિભાગની તા. ૪-૧૦-૮૮ તથા રૂંઠાં અને ગ્રામ વિકાસ
વિભાગની તા. ૪-૧૦-૮૮ તથા નાશ વિભાગની તા. ૭-૧૮-૮૮ ની
નોંધથી મળેલ સમતિ અન્વયે બહાં પાડવામાં આવે છે.

ગુજરાતના રાજ્યપાત્રશીના હુકમથી અને તેમના નામે,

કે.સી.મહાપાત્ર

સચિવ

સમાજ કલ્યાશ વિભાગ,
૧૦/૧૧૮૯

અતી શાસ્ત્રીય (બક્ટીપંથની શાસ્ત્રીય) ની ધર્મિઓ અને નાદ્યપાત્ર
વસ્તી ધરાવતા ગ્રામ્ય વિસ્તારના સુખિત તરફાની ધરાવી.

ક્રમાંક	શોલાનું નામ	તાલુકાની બક્ટીપંથની નાદ્યપાત્ર કુલસંખ્યા	વસ્તી ધરાવતા તાલુકાઓની કુલ સંખ્યા	બક્ટીપંથની નાદ્યપાત્ર વસ્તી ધરાવતા તાલુકાઓની કુલ સંખ્યા
૧.	અમદાવાદ	૩.	ધોણી, સાલદ,	૪
૨.	અહેરી	૭.	વિરામગામ, અને દહેગામ	૩
૩.	કરુણ	૮.	રાજુલા, રાડરાબાદ કોડીનાર	૧
૪.	મેડા.	૧૦.	ઝુઝ (ગ્રામ્ય) મહેમદાવાદ, અણંદ (ગ્રામ્ય)	૭
૫.	ગાંધીનગર	૧.	બોરસદ, માનર, કપડવાળ, બાલાસિનોર, હાસરી	૧
૬.	કૃમનગર	૧૦.	ગાંધીનગર ભાસવદ, ડલ્યાણપુર	૪
૭.	કુનાગઢ	૧૫.	અમામંડળ, ખણળીયા વેરવાળ (ગ્રામ્ય)	૭
૮.	સાંગ	૨.	માણીયા, માગરુલ, પોરંદર, (ગ્રામ્ય)	૧
૯.	પંચમહાલ	૧૧.	રાસોવાના, કન્તીયાલા, ના,	૧
૧૦.	બનાસકાઠા	૧૧.	સાંગ	૧
૧૧.	ભુરૂ	૧૧.	ગાંધરા, કાલોલ, હાલોલ શહેરા, લુણાવાડા	૫
૧૨.	ભાવનગર	૧૨.	કાકરેણ, ડીસા, દીબોદર અકલેશવર, હસોટ, જલુસર, વાગરા	૩
			ભાવનગર (ગ્રામ્ય) ધોધા, તળાજા, મહુવા, ગારીયાધાર શિશુરો, ગઢા, વલલભોપુર, બોટાદ.	૮

१३.	મહેસાણા	११	કડી, સમો, હારોજ, પાંઠા
१४.	રાઘવોટ	१२	બેરાંદુ અને કલોલ
१५.	વડોદરા	१३	જસદાસ
१६.	વલસાડ	१४	પાંદરા, સાવળી
१७.	સાલરાંદા	१५	વલસાડ(ગ્રામ્ય)નવસારી (ગ્રામ્ય)
१८.	સુરત	१०	દિલતનગર, પ્રાન્તિક(ગ્રામ્ય)
१९.	સુરેન્દ્રનગર	१३	મેધરાજ, પોડાસા (ગ્રામ્ય)
			બાયડ, પાંઠપુર
			ચોયસી, (ગ્રામ્ય)
			અલેપાડ
		૬	સાયલા, મુંની, દસાડા
			ચોટીલા.

કુલ : ७२

નોંધ :- આ સુચિનું જરૂર નાહુકાઓ વ્યક્તિગત જી/લાભાર્થીખંડન યોજનાઓ
માટે માન્ય ગંભીરી.

ગીરીશવર્ણા..